



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 440
Tarih : 19.08.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Zorunlu askerlik görevi sırasında yaşanan şüpheli intihar olaylarının derinliğine araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci İç Tüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Nursel AYDOĞAN

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye, zorunlu askerlik görevi sırasında şüpheli biçimde gerçekleşen zorunlu asker intiharlarının en fazla yaşandığı ülkedir. Buna karşılık gerek TSK ve gerekse geçmiş AKP hükümetlerince yaşanan şüpheli intihar vakalarının incelenmesine ve aydınlatılmasına dair herhangi bir çaba göstermediği görülmektedir.

Türkiye’de neredeyse her hafta en az bir askerin şüpheli biçimde intihar ettiği kamuoyuna yansımaktadır. Zorunlu askerlik görevi yapanların haklarını savunmak amacıyla kurulan platformlardan Zorunlu Asker Hakları Platformu’nun kendilerine gelen bilgilerden yola çıkarak hazırlamış oldukları raporda, yalnızca 2015 yılının ilk 7 ayında 18 zorunlu askerin şüpheli biçimde intihar ettiği bilgisi yer almaktadır. Yine platformun 2014 yılı için hazırlamış olduğu raporda 43 zorunlu askerin şüpheli biçimde intihar ettiği bilgisi yer almıştır. Platform, bu sayıya kendilerine gelen bilgilerden yola çıkarak ulaştıklarını ve resmi bir açıklamaya da ulaşamadıklarını belirterek gerçek sayının basına yansıyanın neredeyse 1.5 katı olduğunu ifade etmiştir. Şüpheli biçimde gerçekleşen zorunlu asker intiharlarının önündeki en önemli engelin faillere yönelik cezasızlık sorunu olduğu ve bu sorunun da hukuki reformlarla çözüleceği muhakkaktır. Yaşanan intihar olayları genel olarak askeri savcılıklar aracılığıyla soruşturulmakta, askeri savcılıklar tarafından gerçekleştirilen soruşturmaların genelde takipsizlikle neticelenmesi zorunlu askerlik görevi sırasında yaşanan intiharların esas nedenlerinin belirlenmesinin önünde de önemli bir engel teşkil etmektedir. Yapılması gereken ise bu intiharların şüpheli biçimde gerçekleşenlerinin ancak sivil mahkemeler aracılığı ile soruşturulması ve objektif koşullarda bir yargılanma mekanizmasının ortaya çıkarılması olmalıdır.

Asker Hakları Platformu 2014 yılında zorunlu askerlik görevi sırasında yaşanan yaşam hakkı ihlallerine ilişkin kamuoyuna bir rapor açıklamıştır. Söz konusu raporda, Asker Hakları Platformu olarak kendilerine yapılan başvuru sayısının 2014 yılı içerisinde 653 olduğunu açıklamışlardır. Bu sayıdan 54 askerin intihar eğiliminde olduğu ve bu sayının da yine TÜİK’in verilerinde yer alan sivil intiharlarından 2,5 kat fazla olduğu ortaya çıkmıştır. TSK ve Milli Savunma Bakanlığı’nın her fırsatta “sivilde de aynı oranda intihar oluyor, 20-24 yaş grubu ise intihar açısından zaten risk grubu” şeklinde dile getirdiği gerekçelere bakıldığında aksine sayının çok daha ciddi boyutlarda olduğu görülmüştür.

Raporda ayrıca erbaşların muvazzaf askerlere göre çok daha yüksek bir oranda intihar ettikleri ve bu eğilime sahip oldukları da yer almıştır. Sadece 2014 yılı içerisinde 43 askerin intiharı ve 2014 yılı Aralık ayı içerisinde 4 zorunlu askerin şüpheli biçimde intihar ettiği bilgisine bakıldığında askeri bölgelerde yaşam hakkı ihlallerine ve vücut bütünlüğüne yönelik suçlar ile işkence suçlarıyla ilgili etkili bir soruşturma ve kovuşturma yapılmadığı görülecektir. Dolayısıyla bu etkin kovuşturmalar ve soruşturmalara cezasızlık olgusu da eklenince kötü muameleye dair caydırıcılık durumu da ortadan kaybolmaktadır. Sonuç itibarıyla 'Hukukun üstünlüğü' ve 'Yaşam hakkının kutsallığı' ilkesinden hareketle, kışlalarda intihar ve cinayet başta olmak üzere insan yaşamını hiçe sayan suçlara dair soruşturma ve davalar sivil mahkemelerde yürütülmelidir.

Halkların Demokratik Partisi grubu olarak kışlalarda yaşanan ve zorunlu askerlik görevi sırasında intihar ettiği iddia edilen şüpheli tüm asker ölümlerinin nedenlerinin araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla meclis araştırma komisyonun kurulmasını faydalı görüyoruz.

1. Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı milletvekili

2. Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı milletvekili

3. Mehmet Emin İLHAN
HDP Ağrı Milletvekili

4. Ali ATALAN
HDP Batman Milletvekili

5. Saadet BECERİKLİ
HDP Batman Milletvekili

6. Mahmut Celadet GAYDALI
HDP Bitlis Milletvekili

7. Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

8. İmam TAŞCIER
HDP Diyarbakır milletvekili

9. Edib BERK
HDP Diyarbakır Milletvekili

10. Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

11. Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili

12. Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

13. Hüda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

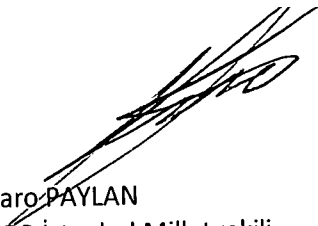
14. Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Mehmet Ali Aslan
HDP Mardin Milletvekili

Hatice SEVİPTERİN
HDP Siirt Milletvekili



15. Turgut ÖKER
HDP İstanbul Milletvekili



16. Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

17. Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili



18. Sezai TEMELLİ
HDP İstanbul Milletvekili

19. Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

20. Ali Haydar KONCA
HDP Kocaeli Milletvekili



21. Mithat SANCAR
HDP Mardin milletvekili



22. Enise GÜNEŞLİ
HDP Mardin Milletvekili

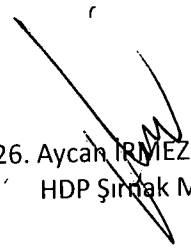
23. Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili



24. Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili



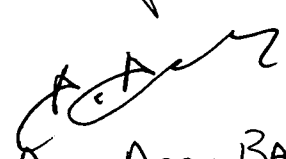
25. Faysal SARIYILDIZ
HDP Siirt Milletvekili



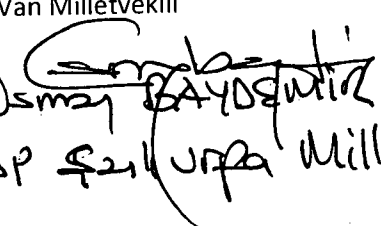
26. Aycan İRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili



27. Lezgin BOTAN
HDP Van Milletvekili



27. Ayşe Acar BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili



28. Ösmay BAYRAKTAR
HDP Şanlıurfa Milletvekili